Technická univerzita v Košiciach Fakulta elektrotechniky a informatiky Katedra počítačov a informatiky

Aplikačný rámec pre sprostredkovanie IPFIX správ v nástroji SLAmeter

Diplomová práca

Príloha A

SYSTÉMOVÁ PRÍRUČKA Mediator v1.0

Študijný program: Informatika

Študijný odbor: Informatika

Školiace pracovisko: Katedra počítačov a informatiky (KPI)

Vedúci práce: Ing. Peter Fecilak, PhD.

Konzultant: Ing. Adrián Pekár

Košice 2013

Bc. Rastislav Kudla

Copyright © 2013 Rastislav Kudla. Permission is granted to copy, distribute and/or modify this document under the terms of the GNU Free Documentation License, Version 1.3 or any later version published by the Free Software Foundation; with no Invariant Sections, no Front-Cover Texts, and no Back-Cover Text. A copy of the license can be found at http://www.gnu.org/licenses/fdl.html.

Obsah

1	Fun	kcia p	rogramu	6	
2	Analýza problému				
	2.1	Vybra	né príklady použitia sprostredkovania správ	7	
	2.2	Analý	za aplikačného rámca pre IPFIX Mediátor	8	
3	Pop	ois pro	gramu	11	
	3.1	Popis	riešenia	11	
4	Pop	ois trie	d, členských premenných a metód	12	
	4.1	Balík	sk.tuke.cnl.bm.Mediator	12	
		4.1.1	Trieda Default	12	
		4.1.2	Trieda DropsCounter	12	
		4.1.3	Trieda FlowRecordDispatcher	13	
		4.1.4	Trieda IPLoader	15	
		4.1.5	Trieda Mediator	16	
		4.1.6	Trieda Support	17	
	4.2	Balík	sk.tuke.cnl.bm.Mediator.IPFIX	19	
		4.2.1	Trieda IPFIXEncoder	19	
		4.2.2	Trieda IPFIXFlowRecord	24	
		4.2.3	Trieda IPFIXMessageHeader	25	
	4.3	Balík	sk.tuke.cnl.bm.Mediator.IntermediateProcesses	25	
		4.3.1	Trieda AIntermediateProcess	25	
		4.3.2	Trieda ExampleProcess	29	
		4.3.3	Trieda IPInputBuffer	30	
	4.4	Balík	sk.tuke.cnl.bm.Mediator.collecting	31	
		4.4.1	Trieda UDPServer	32	
		4.4.2	Trieda IpfixParser	33	
	4.5	Balík	sk.tuke.cnl.bm.Mediator.exporting	34	

		4.5.1 Trieda ExportCache	34	
		4.5.2 Trieda MessageEncoder	35	
		4.5.3 Trieda UDPExporter	38	
	4.6	Balík sk.tuke.cnl.bm.exceptions	39	
5	Pre	klad programu	40	
	5.1	Zoznam zdrojových textov	40	
	5.2	Požiadavky na technické prostriedky pri preklade	41	
	5.3	Požiadavky na programové prostriedky pri preklade	41	
	5.4	Náväznosť na iné programové produkty	41	
	5.5	Vlastný preklad	42	
	5.6	Vytvorenie inštalačného DEB súboru	42	
	5.7	Opis známych chýb	43	
6	Zhodnotenie riešenia			
Zoznam použitej literatúry				

Zoznam obrázkov

2-1	Referenčný model sprostredkovania správ v IPFIX	8
2 - 2	Zjednodušený model komponentov IPFIX Mediátora	9
4 - 1	Diagram tried rozhrania pre sprostredkovateľské procesy	26
4 - 2	Diagram tried prvej fázy zhromažďovacieho procesu	32
4 - 3	Diagram tried druhej fázy zhromažďovacieho procesu	33
4 - 4	Diagram tried exportovacieho procesu	34

1 Funkcia programu

Program Mediátor je implementáciou aplikačného rámca pre problém sprostredkovania správ v protokole IPFIX (IP Flow Information Export (IPFIX) Mediation Problem) vyvíjaný výskumnou skupinou MONICA sídliacou v Laboratóriu počítačových sietí (CNL) na Technickej Univerzite v Košiciach. Je súčasťou meracej architektúry SLAmeter, ktorej úlohou je pasívne meranie parametrov sieťovej prevádzky na báze tokov. Na základe nameraných hodnôt určuje triedu kvality služieb a Internetového pripojenia poskytovateľov Internetu. Trieda kvality vypovedá o dodržiavaní zmluvy o úrovni poskytovanej služby - SLA.

Komponentmi architektúry IPFIX (IP Flow Information Export) podľa RFC 5470 [1] sú exportéry a kolektory komunikujúce protokolom IPFIX. Vzhľadom k trvalému rastu IP prevádzky v heterogénnych sietových prostrediach, tieto exportér-kolektor systémy môžu viesť k problémom škálovateľnosti. Naviac, neposkytujú flexibilitu potrebnú pre široký rad meracích aplikácii.

Sprostredkovateľské moduly Mediátora môžu z pohľadu manipulácie s dátami poskytovať agregáciu, koreláciu, filtrovanie, anonymizáciu a iné úpravy záznamov o tokoch za účelom šetrenia výpočtových zdrojov meracieho systému a vykonávania predspracovania úloh pre kolektor. Z hľadiska interoperability nástrojov rôznych vývojárov, môžu poskytovať konverziu z iných protokolov na IPFIX, respektíve zvyšovať spoľahlivosť exportov napríklad prevodom z nespoľahlivého, bezspojovo orientovaného protokolu UDP na spoľahlivý SCTP.

Program bol v roku 2013 vytvorený Rastislavom Kudlom v rámci jeho diplomovej práce.

2 Analýza problému

Problematika sprostredkovania IPFIX správ je podrobne spracovaná v [2]. Hovori o tom, že sietoví administrátori často celia problémom týkajúcim sa škálovateľnosti meracieho systému, flexibility monitorovania na základe tokov, alebo aj spoľahlivosti exportovania. Napriek tomu, že sa vyvinuli známe techniky ako vzorkovanie a filtrovanie paketov, zoskupovanie dátových záznamov, alebo replikácia exportu, tieto problémy nevymizli. Pozostávajú z prispôsobovania niektorých parametrov meracích nástrojov zdrojom meracieho systému zatiaľ čo musia naplniť patričné podmienky ako sú presnosť nameraných dát, granularita toku, či spoľahlivosť exportu. Tieto okolnosti závisia na dvoch faktoroch:

- Kapacita meracieho systému pozostáva zo šírky pásma spravovanej siete, kapacity úložiska a výkonu exportovacích a zhromažďovacích nástrojov
- 2. **Požiadavky aplikácie** rôzne aplikácie vyžadujú rôznu zrnitosť záznamov o tokoch a presnosť dát.

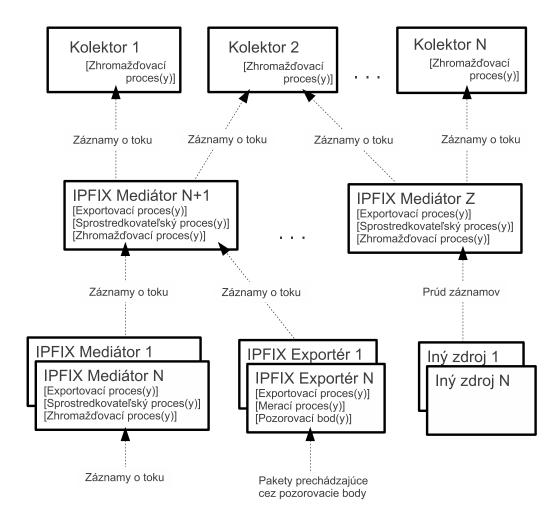
2.1 Vybrané príklady použitia sprostredkovania správ

RFC 5982 [2] uvádza viacero príkladov zaradenia IPFIX Mediátora do klasickej exportér - kolektor architektúry. Uveďme aspoň niektoré:

- prispôsobovanie granularity tokov,
- distribuovaná zhromažďovacia infraštruktúra,
- spájanie času,
- spájanie priestoru,
 - spájanie priestoru v rámci jednej pozorovacej domény,
 - spájanie priestoru viacerých pozorovacích domén jedného exportéra,

- spájanie priestoru niekoľkých exportérov,
- spájanie priestoru administratívnych domén,
- anonymizácia dátových záznamov,
- distribúcia dátových záznamov,
- konverzia z protokolu nižšej verzie na IPFIX,

2.2 Analýza aplikačného rámca pre IPFIX Mediátor

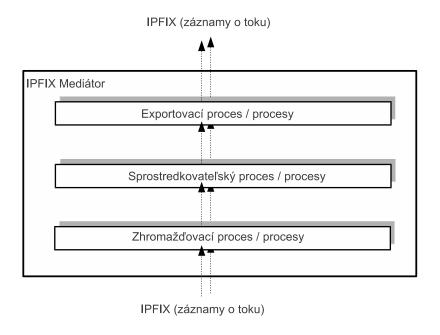

Obr. 2–1 Referenčný model sprostredkovania správ v IPFIX

Analýze aplikačného rámca pre sprostredkovanie správ v IPFIX sa venuje RFC 6183

[3]. Na Obrázku 2–1 je zobrazený referenčný model sprostredkovania správ v IPFIX ako rozšírenie referenčného modelu IPFIX, popísaného v *Architecture for IP Flow Information Export* [1]. Táto schéma zobrazuje možné scenáre, ktoré môžu existovat v meracej architektúre.

Funkčné komponenty v rámci každej entity sú ohraničené zátvorkami []. Mediátor môže prijímať záznamy o toku od iných mediátorov a exportérov a prúd záznamov z iných zdrojov. Za iné zdroje sa považujú nástroje iných protokolov, ako napríklad NetFlow exportéry [4]. Spracovane dáta vo forme záznamov o toku potom exportuje jednému alebo viacerým kolektorom a mediátorom.

Obr. 2–2 Zjednodušený model komponentov IPFIX Mediátora

Zjednodušený model komponentov IPFIX mediátora je predstavuje Obrázok 2–2. Mediátor obsahuje jeden alebo viac sprostredkovateľských procesov, hierarchicky uložených medzi jedným alebo viacerými exportovacími a zhromažďovacími procesmi. Tento model sa týka najbežnejšieho prípadu, kedy mediátor prijíma dátové záznamy od exportéra, alebo iného mediátora.

Sprostredkovateľské procesy sú kľúčovými funkčnými blokmi sprostredkovania správ

v IPFIX. Musia pokryť každý príklad použitia sprostredkovania správ z kapitoly 2.1. Mediátor je schopný súčasne podporovať viac ako jeden sprostredkovateľský proces.

- Paralelné spracovanie Prúd záznamov je spracovaný viacerými sprostredkovateľskými procesmi paralelne. V tomto scenári, každý sprostredkovateľský proces dostáva kópiu celého prúdu záznamov ako vstup.
- **Sériové spracovanie** Sprostredkovateľské procesy sú zapojene sériovo. Výstupný prúd záznamov jedného procesu je vstupným prúdom nasledujúceho.

3 Popis programu

Jednotlivé časti programu sú umiestnené v nasledujúcich balíkoch:

- sk.tuke.cnl.bm.Mediator.collecting implementácia zhromažďovacieho procesu
- sk.tuke.cnl.bm.Mediator.exporting implementácia exportovacieho procesu
- sk.tuke.cnl.bm.Mediator.IntermediateProcesses triedy tvoriace podporu pre sprostredkovateľské procesy. Hlavne triedy nových modulov musia byť umiestnené v tomto balíku!
- sk.tuke.cnl.bm.Mediator.IPFIX triedy s manuálnou implementáciou protokolu IPFIX
- sk.tuke.cnl.bm.Mediator.exceptions vlastné výnimky aplikácie
- sk.tuke.cnl.bm.Mediator hlavné triedy samotného programu

3.1 Popis riešenia

4 Popis tried, členských premenných a metód

Keďže niektoré triedy Mediátora sú kvôli jednotnosti riešení v rámci výskumnej skupiny MONICA totožné s triedami nastroja JXColl, v nasledujúcich častiach budú uvedené len tie, ktoré sa tykajú výhradne Mediátora. Popis ostatných tried a metód je uvedený v systémovej príručke programu JXColl [5].

4.1 Balík sk.tuke.cnl.bm.Mediator

4.1.1 Trieda Default

Trieda predstavuje rozhranie obsahujúce východiskové hodnoty konfiguračného súboru. Neobsahuje konštruktor ani žiadne metódy, iba verejne prístupné statické konštanty.

4.1.2 Trieda DropsCounter

Slúži na výpočet štatistiky zahodených entít. Pod entitou sa myslia záznamy o tokoch, dátové záznamy, alebo IPFIX pakety. Obsahuje len statické metódy.

Metódy

public static void inputBufferDropsUP()

Zvyšuje počet strát spôsobených preplnením vstupného buffera sprostredkovateľských procesov o jeden.

Parametre:

String processName - meno procesu

public static void exportCacheDropsUP()

Zvyšuje počet strát spôsobených ExportCache o jeden.

```
public static void encodingDropsUp()
```

Zvyšuje počet strát spôsobených chybou pri kódovaní o jeden.

```
public static void decodingDropsUp()
```

Zvyšuje počet strát spôsobených chybou pri dekódovaní o jeden.

```
public static void packetDropsUp()
```

Zvyšuje počet IPFIX paketov zahodených UDP serverom o jeden.

```
public static void printStats()
```

Vypíše štatistiku všetkých zahodených entít.

4.1.3 Trieda FlowRecordDispatcher

Úlohou tejto triedy je na základe konfiguračného súboru distribuovať prijaté záznamy o toku sprostredkovateľským procesom (sériovo alebo paralelne) a exportovaciemu procesu. Distribúcia prebieha v súlade s IPFIX Mediator Framework (RFC 6183). Táto trieda je implementovaná podľa návrhového vzoru *Singleton*.

Metódy

public static FlowRecordDispatcher getInstance()

Implementuje vzor *Singleton*. Vytvorí a vráti jedinečnú inštanciu v prípade že neexistuje, v opačnom prípade ju iba vráti.

Návratová hodnota:

Jedinečný objekt typu FlowRecordDispatcher.

public synchronized void **dispatchFlowRecord**(IPFIXFlowRecord flowRecord, String inputProcess)

Posiela prijaté záznamy o tokoch príslušným sprostredkovateľským procesom, alebo exportovaciemu procesu podľa konfigurácie. Najprv získa zoznam prijímateľov toku na základe mena pôvodcu. Ak je zoznam prázdny - záznam o toku je určený na export, preto ho zapíše do ExportCache. Ak zoznam nie je prázdny, získa si inštancie prijímateľov toku a záznam im zapíše do vstupného buffera. Táto metóda je synchronizovaná, lebo je prístupná viacerým vláknam.

Parametre:

IPFIXFlowRecord flowRecord - záznam o toku, ktorý sa má distribuovať ďalej
String inputProcess - meno pôvodcu záznamu o toku.

 $private\ void\ fill Input Buffer (AIntermediate Process\ process,\ IPFIXFlow Record\ flow Record)$

Metóda, ktorá zapisuje záznamy o tokoch do vstupného buffera sprostredkovateľských procesov. V prípade neúspechu sa zvýši počítadlo v DropsCounter a vypíše error.

Parametre:

AIntermediate Process process - inštancia sprostredkovateľského procesu.

IPFIXFlowRecord flowRecord - záznam o toku, ktorý sa má zapísať.

private ArrayList<String> getReceiversList(String inputDevice)

Získava zoznam príjemcov záznamu o toku od zadaného pôvodcu toku.

Parametre:

String inputDevice - pôvodca záznamu o toku

Návratová hodnota:

Zoznam príjemcov toku, typ ArrayList.

4.1.4 Trieda IPLoader

Trieda je zodpovedná za dynamické načítavanie sprostredkovateľských procesov definovaných v konfiguračnom súbore. Implementuje návrhový vzor *Singleton*.

Metódy

public static IPLoader getInstance()

Implementuje vzor *Singleton*. Vytvorí a vráti jedinečnú inštanciu v prípade že neexistuje, v opačnom prípade ju iba vráti.

public void loadProcesses()

Hlavná metóda triedy, dynamicky načítava sprostredkovateľské moduly definované v konfiguračnom súbore. Najprv získa systémový classLoader. V cykle prechádza zoznam sprostredkovateľských modulov. Každý retazec obsahujúci meno prevedie na binárne meno (meno triedy vrátane balíčkov) a pomocou classLoader-a získa jeho Class objekt. Na základe tohto objektu získa jedinečnú inštanciu modulu a keďže sa jedná o vlákno, spustí ho tak, že zavolá jeho metódu start().

Hádže:

IPLoaderException - V prípade akejkoľvek chyby, ktorá môže nastať pri vykonávaní metódy. Chyby, ktoré sú zachytávané sú typov:

- SecurityException
- ClassNotFoundException
- IllegalAccessException
- NoSuchMethodException

• InvocationTargetException

4.1.5 Trieda Mediator

Úlohou hlavnej triedy Mediátora je postupne spustiť všetky vlákna a procesy potrebné pre beh programu. Najprv sa prečítajú a spracujú argumenty príkazového riadku. Program vie rozpoznávať dva druhy argumentov. Prvým je cesta ku konfiguračnému súboru. Ak nie je zadaná, používa sa východiskový konfiguračný súbor. Druhým argumentom môže byť zadaná možnosť --logtofile. Vtedy sú všetky logovacie výstupy presmerované zo štandardného výstupu do súboru.

Potom ako program načíta všetky nastavenia z konfiguračného súboru, spustí všetky svoje moduly - sprostredkovateľské procesy pomocou triedy IPLoader. Nasleduje spustenie vlákna, ktoré prijíma IPFIX pakety prostredníctvom protokolu UDP a vlákna, ktoré ich spracováva. Hovoríme o UDPServer a UDPProcessor. Nakoniec je spustené exportovacie vlákno - UDPExporter. Kedykoľvek keď nastane chyba je Mediátor korektne ukončený a to tak, že uvolní všetku pamäť a zastaví bežiace vlákna. Rovnako je Mediátor zastavený po stlačení kombinácie kláves Ctrl+c.

Metódy

public static void main(String[] args)

Hlavná metóda triedy.

Parametre:

String// args - argumenty príkazového riadku.

public static void **stopMediator**()

Metóda, ktorá korektne ukončuje beh programu. Zastaví všetky spustené vlákna a uvoľní všetky druhy pamäte.

public static void interruptThread()

Preruší vykonávanie vlákna.

Parametre:

Thread thread - objekt vlákna, ktoré sa má zastaviť.

private static void loggingToFile()

Metóda, ktorá vykonáva logovanie do súboru namiesto štandardného výstupu.

4.1.6 Trieda Support

Podporná trieda, ktorá obsahuje pomocné metódy potrebné pri de(kódovaní) a pri validácii formátu dát. Uvádzam iba vlastné metódy.

Metódy

public static byte[] byteToByteArray(byte x)

Konvertuje primitívny typ byte na pole bytov v usporiadaní bytov Big Endian.

Parametre:

byte x - hodnota, ktorá sa má zakódovať.

Návratová hodnota:

Pole bytov, typ byte//.

public static byte[] shortToByteArray(short x)

Konvertuje primitívny typ short na pole bytov v usporiadaní bytov Big Endian.

Parametre:

short x - hodnota, ktorá sa má zakódovať.

Návratová hodnota:

```
Pole bytov, typ byte//.
```

```
public static byte[] intToByteArray(int x)
```

Konvertuje primitívny typ int na pole bytov v usporiadaní bytov Big Endian.

Parametre:

int x - hodnota, ktorá sa má zakódovať.

Návratová hodnota:

Pole bytov, typ byte//.

```
public \ static \ byte [] \ long To Byte Array (long \ x)
```

Konvertuje primitívny typ long na pole bytov v usporiadaní bytov Big Endian.

Parametre:

long x - hodnota, ktorá sa má zakódovať.

Návratová hodnota:

Pole bytov, typ byte//.

```
public static byte[] floatToByteArray(float x)
```

Konvertuje primitívny typ *float* na pole bytov v usporiadaní bytov Big Endian.

Parametre:

float x - hodnota, ktorá sa má zakódovať.

Návratová hodnota:

Pole bytov, typ byte//.

```
public static byte[] double ToByteArray(double x)
```

Konvertuje primitívny typ double na pole bytov v usporiadaní bytov Big Endian.

Parametre:

double x - hodnota, ktorá sa má zakódovať.

Návratová hodnota:

Pole bytov, typ byte//.

 $public\ static\ boolean\ \textbf{\textit{validateMAC}}(String\ macAddress)$

Validuje formát MAC adresy.

Parametre:

String macAddress - adresa, ktorej formát sa má overit.

Návratová hodnota:

true - v prípade, že je adresa v správnom formáte.false - opačne.

4.2 Balík sk.tuke.cnl.bm.Mediator.IPFIX

4.2.1 Trieda IPFIXEncoder

Trieda so statickými metódami slúžiacimi na zakódovanie reťazcovej reprezentácie hodnôt informačných elementov na abstraktne dátové typy podľa RFC 5101 a RFC 5102. Je presným opakom triedy IPFIXDecoder.

Metódy

public static byte[] encode(String dataType, String value)

Zakóduje hodnotu dátového typu do poľa bytov podľa špecifikácie IPFIX. Priamo nevykonáva zakódovanie, volá konkrétne metódy podľa kategórie dátového typu.

Parametre:

String dataType - retazec definujúci dátový typ obsiahnutý v bufferi.

String value - samotné dáta, ktoré sú predmetom zakódovania

Návratová hodnota:

Pole bytov reprezentujúce interpretovanú reťazcovú hodnotu na základe predaného typu.

Hádže:

UnsupportedDataException - Ak dátový typ nie je podporovaný
OutOfBoundsException - Ak je hodnota mimo povoleného rozsahu
UnknownHostException - Ak program nevie rozpoznať host, alebo IP adresu
DataException - Ak je chyba v formáte kódovanej hodnoty vzhľadom na dátový typ

public static byte[] encodeUnsignedIntegralType(String dataType, String value)

Zakóduje celočíselné bezznamiekové dátové typy unsigned8, unsigned16, unsigned32, unsigned64 a unsigned128.

Parametre:

String dataType - retazec definujúci dátový typ obsiahnutý v bufferi.

String value - samotné dáta, ktoré sú predmetom zakódovania

Návratová hodnota:

Pole bytov reprezentujúce interpretovanú reťazcovú hodnotu na základe predaného typu.

Hádže:

 ${\tt UnsupportedDataException -} \ Ak \ d\'{a}tov\'{y} \ typ \ nie \ je \ podporovan\'{y}$

NumberFormatException - Ak je chyba v formáte kódovanej hodnoty vzhľadom na dátový typ

OutOfBoundsException - Ak je hodnota mimo povoleného rozsahu

public static byte[] encodeSignedIntegralType(String dataType, String value)

Zakóduje celočíselné znamienkové dátové typy signed8, signed16, signed32 a signed64.

Parametre:

String dataType - retazec definujúci dátový typ obsiahnutý v bufferi.

String value - samotné dáta, ktoré sú predmetom zakódovania

Návratová hodnota:

Pole bytov reprezentujúce interpretovanú reťazcovú hodnotu na základe predaného typu.

Hádže:

UnsupportedDataException - Ak dátový typ nie je podporovaný

NumberFormatException - Ak je chyba v formáte kódovanej hodnoty vzhľadom na dátový typ

public static byte[] encodeFloatType(String dataType, String value)

Zakóduje desatinné dátové typy float32 a float64.

Parametre:

String dataType - retazec definujúci dátový typ obsiahnutý v bufferi.

String value - samotné dáta, ktoré sú predmetom zakódovania

Návratová hodnota:

Pole bytov reprezentujúce interpretovanú reťazcovú hodnotu na základe predaného typu.

Hádže:

UnsupportedDataException - Ak dátový typ nie je podporovaný

NumberFormatException - Ak je chyba v formáte kódovanej hodnoty vzhľadom na dátový typ

public static byte[] encodeAddressType(String dataType, String value)

Zakóduje dátové typy obsahujúce adresy: ipv4Address, ipv6Address a macAddress.

Parametre:

String dataType - refazec definujúci dátový typ obsiahnutý v bufferi.

String value - samotné dáta, ktoré sú predmetom zakódovania

Návratová hodnota:

Pole bytov reprezentujúce interpretovanú reťazcovú hodnotu na základe predaného typu.

Hádže:

UnsupportedDataException - Ak dátový typ nie je podporovaný
UnknownHostException - Ak program nevie rozpoznať host, alebo IP adresu
DataException - Ak je chyba v formáte kódovanej hodnoty vzhľadom na dátový typ

public static byte[] encodeBooleanType(String value)

Zakóduje boolean reprezentujúci pravdivostnú hodnotu.

Návratová hodnota:

Pole bytov reprezentujúci pravdivostnú hodnotu, "true" alebo "false".

Hádže:

OutOfBoundsException - Ak je hodnota mimo povoleného rozsahu

public static byte[] encodeStringType(String value)

Zakóduje reťazec v kódovaní UTF-8 do pole bytov.

Návratová hodnota:

Pole bytov retazca v kódovaní UTF-8.

public static byte[] encodeOctetArrayType(String value)

Retazec v kódu Base64 prevedie na pole bytov.

Návratová hodnota:

Pole bytov predstavujúce binárne dáta zakódované v Base64.

public static byte[] encodeDateTimeType(String dataType, String value)

Zakóduje dátové typy časových známok: dateTimeSeconds, dateTimeMilliseconds, dateTimeMicroseconds a dateTimeNanoseconds do poľa bytov.

Parametre:

String dataType - reťazec definujúci dátový typ obsiahnutý v bufferi.

String value - samotné dáta, ktoré sú predmetom zakódovania

Návratová hodnota:

Pole bytov reprezentujúce interpretovanú hodnotu refazca na základe predaného typu. Dátové typy dateTimeSeconds a dateTimeMilliseconds predstavujú počet sekúnd, resp. milisekúnd od Unix epochy (00:00 1.1.1970 UTC). Dátové typy dateTimeMicroseconds a dateTimeNanoseconds sú zakódované vo formáte časovej známky NTP Timestamp.

Hádže:

UnsupportedDataException - Ak dátový typ nie je podporovaný

NumberFormatException - Ak je chyba v formáte kódovanej hodnoty vzhľadom na dátový typ

OutOfBoundsException - Ak je hodnota mimo povoleného rozsahu

public static void **checkStringNumbersRange**(String min, String max, String value, String dataType)

Overí, či číselná hodnota v reťazci spadá do rozsahu daného dátovým typom.

Parametre:

String min - dolná hranica rozsahu

String max - horná hranica rozsahu

String value - hodnota, ktorá sa má overiť

String dataType - dátový typ hodnoty

Hádže:

OutOfBoundsException - Ak je hodnota mimo povoleného rozsahu

4.2.2 Trieda IPFIXFlowRecord

Táto trieda je reprezentáciou IPFIX Flow record-u, teda záznamu o toku.

Konštruktor

public IPFIXFlowRecord(IPFIXTemplateRecord referencedTemplate, ArrayList <IPFIXDataRecord> dataRecords, IPFIXMessage.IPFIXMessageHeader message-Header)

Konštruktor prostredníctvom predaných parametrov inicializuje členské premenné.

Parametre:

IPFIXTemplateRecord referencedTemplate - šablóna patriaca dátovým záznamom
ArrayList<IPFIXDataRecord> dataRecords - pole dátových záznamov
IPFIXMessage.IPFIXMessageHeader messageHeader - hlavička IPFIX správy, ktorá obsahovala tento záznam o toku

public IPFIXFlowRecord()

Bezparametrický konštruktor. Iba inicializuje prázdne pole dátových záznamov.

Metódy:

Metódy, ktoré tu nie sú spomenuté, sú klasické gettery a settery.

public int getReferencedTemplateID()

Návratová hodnota:

Vracia ID šablóny z IPFIX správy, ktorá obsahovala tento záznam o toku.

public void addDataRecord(IPFIXDataRecord dataRecord)

Pridá dátový záznam do poľa dátových záznamom flow record-u.

Parametre:

IPFIXDataRecord dataRecord - dátový záznam, ktorý sa priradí záznamu o toku.

4.2.3 Trieda IPFIXMessageHeader

Trieda reprezentujúca hlavičku IPFIX správy. Implementuje návrhový vzor Singleton.

Metody:

Metódy, ktoré tu nie sú spomenuté, sú klasické gettery a settery.

public static IPFIXMessageHeader **getInstance**()

Návratová hodnota:

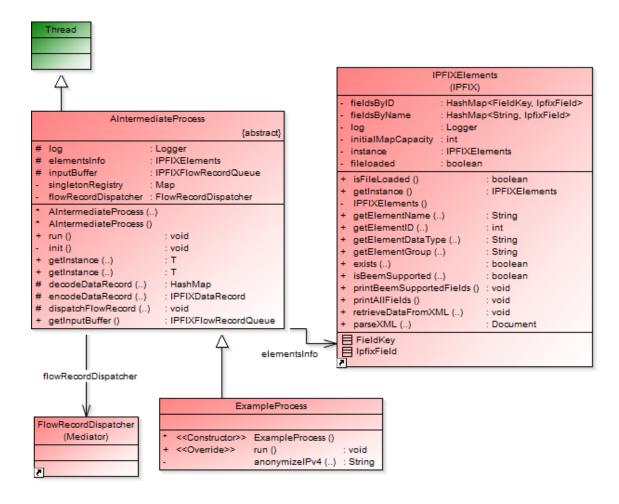
Vracia jedinečnú inštanciu objektu.

4.3 Balík sk.tuke.cnl.bm.Mediator.IntermediateProcesses

Diagram tried rozhrania pre sprostredkovateľské procesy, vrátane triedy ExampleProcess je znázornený na obrázku 4-1.

4.3.1 Trieda AIntermediateProcess

Abstraktná trieda, poskytuje východiskové metódy sprostredkovateľským procesom a tvori akési rozhranie medzi modulmi a aplikačným rámcom. Dedí od triedy Thread.

Obr. 4-1 Diagram tried rozhrania pre sprostredkovateľské procesy

Konštruktor

AIntermediateProcess(String childName)

Nastaví meno procesu, podľa prijatého parametra. Inicializuje vstupný buffer a získa jedinečnú inštanciu triedy IPFIXElements.

Parametre:

String childName - meno triedy potomka

${\bf AIntermediateProcess}()$

Bezparametrický konštruktor. Inicializuje vstupný buffer a získa jedinečnú inštanciu triedy IPFIXElements.

Metody:

 $public\ static\ final\ synchronized < T\ extends\ AIntermediateProcess>\ T\ getInstance$ (Class clazz)

Toto riešenie je hybridom viacerých prístupov, ktoré sa diskutujú na Internete, no vychádza z návrhového vzoru Factory method. Výsledkom je abstraktná trieda, slúžiaca ako továreň na podtriedy tým, že volá jej statickú metódu getInstance(Class clazz). Ak sú splnené podmienky, že konkrétna trieda, napr. SelectionProcess je definovaná v rovnakom balíčku ako AIntermediateProcess a ich konštruktory nemajú explicitne nastavený prístup (predvoleným prístupom je "privátny v rámci balíčka"), tak jediným spôsobom ako získať inštanciu podtriedy mimo balíčka je cez konštrukciu:

```
SelectionProcess instance =
AIntermediateProcess.getInstance(SelectionProcess.class);
```

Dalo by sa vyčítať, že vytváranie inštancií používa reflexiu, ktorá je pomalá. Avšak, keďže vytvárame Singletony, volanie newInstance() sa vykoná pre každý modul pravé raz.

Parametre:

Class clazz = class objekt požadovanej triedy

Návratová hodnota:

Objekt typu T, pričom T dedi od AIntermediateProcess.

 $public\ static\ final\ synchronized < T\ extends\ AIntermediateProcess>\ T\ getInstance$ (String processName)

Aby bolo možné získavať inštancie modulov aj na základe mena triedy a nie len cez class objekty, vytvoril som túto metódu. Premennú *processName* prevedie na binárne meno procesu, podľa špecifikácie jazyka Java, teda názov triedy vrátane balíčkov,

napr. sk.tuke.cnl.Mediator.SelectionProcess. Táto metóda načíta *class* objekt sprostredkovateľského procesu cez systémový class loader, tak ako to bolo vyššie spomínané. Potom zavolá pôvodnú metódu *getInstance(Class clazz)* a vráti inštanciu procesu.

Parametre:

String processName = meno požadovanej triedy

Návratová hodnota:

Objekt typu T, pričom T dedi od AIntermediateProcess.

protected final HashMap decodeDataRecord(IPFIXTemplateRecord template, IP-FIXDataRecord dataRecord)

Pri prvom prechode funkciou sa generuje pamäťový záznam o informačných elementoch (ie) z XML súboru. Vytiahnu sa informácie o ie, ktoré sa nachádzajú v šablóne, dekódujú sa ich dátové typy a príslušnosť k skupine.

Parametre:

IPFIXTemplateRecord template - šablóna dát

IPFIXDataRecord dataRecord - dátový záznam

Návratová hodnota:

Dekódované dáta ako objekt typu HashMap.

protected final IPFIXDataRecord encodeDataRecord(IPFIXTemplateRecord template, HashMap<String, String> dataMap)

Zakóduje všetky hodnoty z hashmapy obsahujúcej hodnoty informačných elementov podľa šablóny do dátového záznamu.

Parametre:

IPFIXTemplateRecord template - šablóna dát

HashMap < String > String > dataMap - hodnoty informačných elementov v hashmape,

ktorá sa má zakódovať

Návratová hodnota:

Vracia objekt dátového záznamu - IPFIXDataRecord.

Hádže:

EncodingException - Ak nastane chyba pri kódovaní.

protected final void **dispatchFlowRecord**(IPFIXFlowRecord flowRecord, String inputProcess)

Vytvára rozhranie pre prístup k metóde aplikačného rámca.

Parametre:

IPFIXFlowRecord flowRecord - záznam o toku, ktorý sa má posunúť ďalej
String inputProcess - pôvodca záznamu o toku

4.3.2 Trieda ExampleProcess

Táto trieda je vzorovým riešením jednoduchého sprostredkovateľského procesu, vy-konávajúceho anonymizáciu. Účelom triedy je pomoc ďalšej generácii riešiteľov.

Konštruktor

ExampleProcess()

Vola rodičovský konštruktor a predáva mu svoje meno ako parameter.

Metody:

public void **run**()

Hlavná metóda vlákna. V cykle čaká na záznamy o tokoch vo svojom vstupnom bufferi (inputBuffer) a postupne ich odtiaľ číta a odstraňuje. Nazvime ich vstupne záznamy. Vstupný buffer jej napĺňa trieda FlowRecordDispatcher. Po prečítaní

vstupného záznamu vytvorí a inicializuje *výstupný záznam*. Následne prechádza všetky dátové záznamy vstupného záznamu, dekóduje ich, anonymizuje zdrojovú a cieľovú IP adresu a naspať zakóduje. Ak všetko prebehlo bez problémov, tak dátový záznam priradí výstupnému záznamu. Napokon výstupný záznam o toku posunie distribútorovi záznamov, ktorý ho bude prepošle nasledujúcemu sprostredkovateľskému procesu, alebo pripraví na export.

private String anonymizeIPv4(String address)

Metóda na veľmi jednoduchú anonymizáciu IP adresy, číslo v poslednom oktete zmení na 0.

Parametre:

String address - IP adresa, ktorá sa anonymizovať

Návratová hodnota:

Anonymizovaná IP adresa, vrátená ako reťazec.

4.3.3 Trieda IPInputBuffer

Reprezentuje vstupný buffer sprostredkovateľských modulov. Táto trieda je cache pre záznamy o tokoch. Jej použitie je kritické vo vysokorýchlostných sieťach, pretože udržiava elementy a tým pádom môže vyrovnávať nárazový nápor. Je synchronizovaná a jej implementácia je FIFO front typu ArrayBlockingQueue.

Metódy:

public boolean write(IPFIXFlowRecord flowRecord)

Zapisuje záznamy o tokoch do frontu. Ak je front plný, záznam sa zahadzuje.

Parametre:

IPFIXFlowRecord flowRecord - záznam o toku

Návratová hodnota:

Pravdivostná hodnota podľa toho, či záznam bol, alebo nebol zapísaný do cache.

public void write(IPFIXTemplateRecord template, ArrayList<IPFIXDataRecord>
dataRecords, IPFIXMessage.IPFIXMessageHeader messageHeader)

Metóda obalí prijaté parametre do objektu triedy IPFIXFlowRecord a zavolá predchádzajúcu metódu.

Parametre:

IPFIXTemplateRecord template - šablóna

ArrayList<IPFIXDataRecord> dataRecords - pole dátových záznamov
IPFIXMessage.IPFIXMessageHeader messageHeader - hlavička IPFIX správy, z
ktorej tento záznam o toku pochádza

public IPFIXFlowRecord read()

Prečíta a zmaže vrchol frontu. Ak je front prázdny čaká dokiaľ sa tam nejaký element nepridá.

Návratová hodnota:

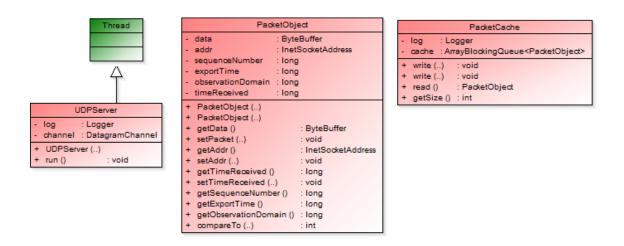
Objekt triedy IPFIXFlowRecord.

Hádže:

InterruptedException - Ak nastala chyba pri synchronizovaní vlákien, alebo ak bolo vlákno prerušené počas čakania.

4.4 Balík sk.tuke.cnl.bm.Mediator.collecting

Zjednodušený diagram tried tohto balíka môžeme vidieť na Obr. 4-2 a na Obr. 4-3.

 $\mathbf{Obr.}\ \mathbf{4}-\mathbf{2}\ \ \mathrm{Diagram}\ \mathrm{tried}\ \mathrm{prvej}\ \mathrm{fázy}\ \mathrm{zhromažďovacieho}\ \mathrm{procesu}$

4.4.1 Trieda UDPServer

Slúži ako UDP server. Prijíma UDP datagramy cez DatagramChannel a ukladá ich do PacketCache.

Konštruktor

public **UDPServer**(int port)

Konštruktor inicializuje DatagramChannel, nastaví mu blokovací režim a priviaže ho k portu definovanom v konfiguračnom súbore, ktorý mu je predaný ako parameter. Nastaví meno vlákna.

Parametre:

int port - číslo portu

Metódy

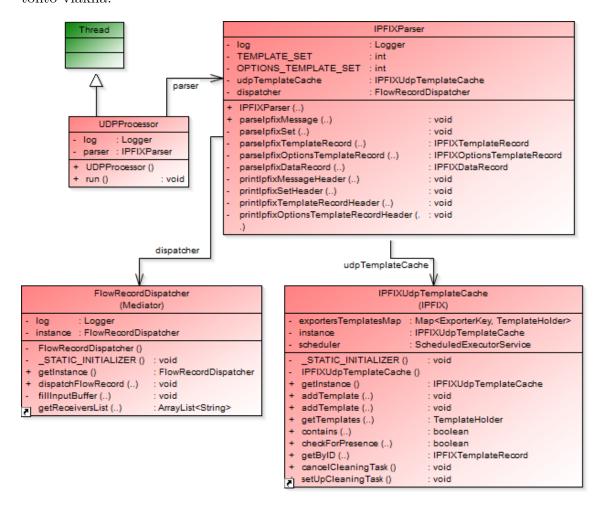
public void **run**()

Hlavná metóda vlákna. Pokiaľ nedôjde k prerušeniu, prijíma cez vytvorený kanál dáta od exportéra. Prijate dáta obalí do objektu ByteBuffer a predá ich spolu s časom prijatia a IP adresou a portom exportéra metóde write(), ktorá ich zapíše do

PacketCache.

public void clean Up()

Táto metóda zruší čistiace vlákno pre UDP Template Cache. Je volaná pri prerušení tohto vlákna.

 $\mathbf{Obr.}\ \mathbf{4} - \mathbf{3}\ \ \mathrm{Diagram}\ \mathrm{tried}\ \mathrm{druhej}\ \mathrm{fázy}\ \mathrm{zhromaždovacieho}\ \mathrm{procesu}$

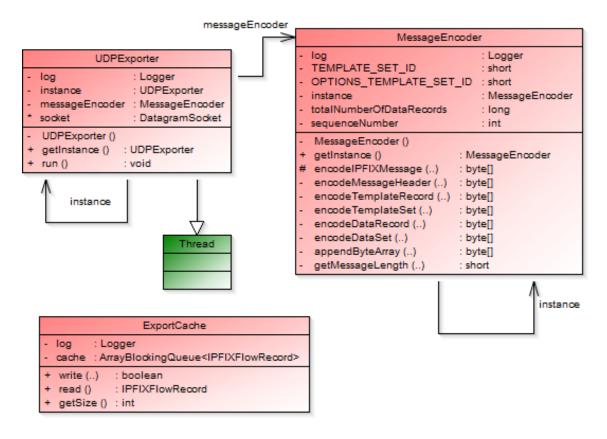
4.4.2 Trieda IpfixParser

Táto trieda sa používa na parsovanie IPFIX správ a ich spracovanie. V porovnaní s verziou v aplikácii JXColl bola prečistená. Boli vypustené sekcie spracovávajúce TCP a SCTP spojenia. Zásadnejšia zmena prišla na výstupe z triedy. Sparsované

dátové záznamy sú zabalené do vytvoreného objektu triedy IPFIXFlowRecord, spolu s príslušnou šablónou a hlavičkou prijatej IPFIX správy. Vytvorený záznam o toku je spolu s refazcom predstavujúcim zdroj záznamu (v tomto prípade "exportér") posunutý triede FlowRecordDispatcher.

4.5 Balík sk.tuke.cnl.bm.Mediator.exporting

Diagram tried exportovacieho procesu je na Obr. 4-4.

Obr. 4-4 Diagram tried exportovacieho procesu

4.5.1 Trieda ExportCache

Analógia k triede IPInputBuffer. Reprezentuje exportovaciu cache, ktorá je synchronizovaná a jej implementácia je FIFO front typu ArrayBlockingQueue.

Metódy:

public static boolean write(IPFIXFlowRecord flowRecord)

Zapisuje záznamy o tokoch do frontu. Ak je front plný, záznam sa zahadzuje.

Parametre:

IPFIXFlowRecord flowRecord - záznam o toku

Návratová hodnota:

Pravdivostná hodnota podľa toho, či záznam bol, alebo nebol zapísaný do cache.

public static IPFIXFlowRecord **read**()

Prečíta a zmaže vrchol frontu. Ak je front prázdny čaká dokiaľ sa tam nejaký element nepridá.

Návratová hodnota:

Objekt triedy IPFIXFlowRecord.

Hádže:

InterruptedException - Ak nastala chyba pri synchronizovaní vlákien, alebo ak bolo vlákno prerušené počas čakania.

public static int getSize()

Návratová hodnota:

Vracia počet elementov v cache.

4.5.2 Trieda MessageEncoder

Trieda slúži na zakódovanie resp. zabalenie záznamu o toku do IPFIX paketu podľa specifikácie v RFC 5101 a RFC 5102.

Metódy:

public static MessageEncoder getInstance()

Návratová hodnota:

Metóda vracia jedinečnú inštanciu objektu triedy podľa návrhového vzoru Singleton.

protected byte[] createIPFIXMessage(IPFIXFlowRecord flowRecord)

Na základe záznamu o toku vytvára prúd bytov z IPFIX správy. Vola jednotlive metódy, ktoré robia čiastkové úlohy ako zakódovanie sád, hlavičky a podobne.

Parametre:

IPFIXFlowRecord flowRecord - záznam o toku

Návratová hodnota:

Pole bytov prúdu IPFIX správy.

private byte[] encodeMessageHeader(IPFIXMessage.IPFIXMessageHeader header, short length)

Zakóduje hlavičku IPFIX správy.

Parametre:

IPFIXMessage.IPFIXMessageHeader header - hlavička, ktorá sa má zakódovať short length - celková dĺžka IPFIX správy

Návratová hodnota:

Pole bytov prúdu hlavičky IPFIX správy.

 $private\ by te[]\ \textbf{encodeTemplateRecord}(IPFIXTemplateRecord\ templateRecord)$

Zakóduje záznam šablóny.

Parametre:

IPFIXTemplateRecord templateRecord - záznam šablóny, ktorý sa má zakódovať

Návratová hodnota:

Pole bytov prúdu záznamu šablóny.

private byte[] encodeTemplateSet(byte[] templateRecordBytes)

Zakóduje sadu šablón.

Parametre:

byte[] template Record Bytes - pole bytov prúdu záznamov šablóny, ktoré obsahuje sada šablóny

Návratová hodnota:

Pole bytov prúdu sady šablón.

private byte[] encodeDataRecord(IPFIXDataRecord dataRecord)

Zakóduje dátový záznam.

Parametre:

IPFIXDataRecord dataRecord - dátový záznam, ktorý sa má zakódovať

Návratová hodnota:

Pole bytov prúdu dátového záznamu.

 $private\ byte[]\ encodeDataSet(ByteArrayOutputStream\ dataRecordsStream,\ int\ templateID)$

Zakóduje dátovú sadu.

Parametre:

ByteArrayOutputStream dataRecordsStream - prúd bytov dátových záznamov, ktoré obsahuje sada šablóny

int templateID - ID prislúchajúcej šablóny

Návratová hodnota:

Pole bytov prúdu dátovej sady.

private byte[] appendByteArray(byte[] first, byte[] second)

Pomocná metóda, ktorá na koniec prvého poľa bytov pripojí druhé pole bytov .

Parametre:

byte// first - prve pole bytov

byte// second - druhe pole bytov

Návratová hodnota:

Pole bytov výsledného poľa.

private short **getMessageLength**(byte[] templateSetBytes, byte[] dataSetBytes, byte[] optionsTemplateSetStream)

Vracia celkovú dĺžku IPFIX správy.

Parametre:

byte// templateSetBytes - pole bytov sady šablón

byte// dataSetBytes - pole bytov dátovej sady

byte// optionsTemplateSetStream - pole bytov sady šablón možností

Návratová hodnota:

Celková dĺžka IPFIX správy, vrátane hlavičky. Návratový typ je short.

4.5.3 Trieda UDPExporter

Trieda je samostatným vláknom, záznamy o toku číta z ExportCache. Tie potom pošle triede MessageEncoder, ktorá ich zabalí do IPFIX správ. Zakódované správy exportuje kolektoru na IP adresu a port, ktoré sú definované v konfiguračnom súbore.

Konštruktor:

private **UDPExporter**()

Bezparametrický konštruktor. Vola rodičovský konštruktor s parametrom svojho

mena. Potom sa pokúsi vytvoriť socket pomocou triedy DatagramSocket.

Metódy:

public static MessageEncoder getInstance()

Návratová hodnota:

Metóda vracia jedinečnú inštanciu objektu triedy podľa návrhového vzoru Singleton.

public void **run**()

Hlavná metóda vlákna. Dokiaľ nie je vlákno prerušené, cyklicky číta záznamy o toku z ExportCache. Prostredníctvom triedy MessageEncoder vytvorí zo záznamu o toku výstupný prúd bytov. Ten spolu s dĺžkou prúdu, IP adresou a portom zabalí do paketu - objektu triedy DatagramPacket. Vzniknutý paket odošle.

4.6 Balík sk.tuke.cnl.bm.exceptions

Balík obsahuje triedy výnimiek špecifických pre Mediátor. Všetky výnimky dedia od hlavnej triedy výnimiek - MediatorException.

5 Preklad programu

5.1 Zoznam zdrojových textov

Zdrojové texty sú k dispozícii v prílohe diplomovej práce.

Sú k dispozícii tieto zdrojové texty:

```
- balík sk.tuke.cnl.bm.Mediator:
  Config.java
  Default.java
  DropsCounter.java
  FlowRecordDispatcher.java
  IPLoader.java
  Mediator.java
  Support.java
- balík sk.tuke.cnl.bm.Mediator.IPFIX:
  ExporterKey.java
  FieldSpecifier.java
  IPFIXDataRecord.java
  IPFIXDecoder.java
  IPFIXElements.java
  IPFIXEncoder.java
  IPFIXFlowRecord.java
  IPFIXMessage.java
  {\tt IPFIXOptionsTemplateRecord.java}
  IPFIXSet.java
  IPFIXTemplateRecord.java
  {\tt IpfixUdpTemplateCache.java}
  TemplateHolder.java
- balík sk.tuke.cnl.bm.Mediator.IntermediateProcesses:
  AIntermediateProcess.java
  ExampleProcess.java
  IPInputBuffer.java
- balík sk.tuke.cnl.bm.Mediator.collecting:
  IPFIXParser.java
  PacketCache.java
  PacketObject.java
  UDPProcessor.java
  UDPServer.java
- balík sk.tuke.cnl.bm.Mediator.exporting:
  ExportCache.java
```

```
MessageEncoder.java
UDPExporter.java
- balík sk.tuke.cnl.bm.exceptions:
DataException.java
DataFormatException.java
EncodingException.java
IPLoaderException.java
MediatorException.java
OutOfBoundsException.java
TemplateException.java
```

5.2 Požiadavky na technické prostriedky pri preklade

Preklad programu si vyžaduje nasledovnú hardvérovú konfiguráciu:

- CPU Intel Pentium III 1Ghz alebo ekvivalent
- operačná pamäť 256MB
- pevný disk s 1GB voľného miesta
- sieťová karta 100Mb/s

5.3 Požiadavky na programové prostriedky pri preklade

- operačný systém GNU/Linux s verziou jadra 2.6 a vyššou
- Java Runtime Environment (JRE) verzie 1.7.0_03 a vyššej
- knižnice dodávané na inštalačnom médiu

5.4 Náväznosť na iné programové produkty

Program umožňuje sprostredkovanie správ medzi meracím/exportovacím procesom a zhromažďovacím procesom IPFIX architektúry, ktoré budú následne vyhodnotené príslušnými aplikáciami. Je implementáciou (IP Flow Information Export (IPFIX)

Mediation Problem) v architektúre SLAmeter. Z toho vyplýva jeho náväznosť na merací/exportovací proces - BEEM a zhromažďovací proces - JXColl (alebo iné implementácie týchto procesov).

5.5 Vlastný preklad

Preklad programu spočíva v nakopírovaní zdrojových súborov a spustení kompilátora jazyka Java s potrebnými parametrami a parametrom classpath nastaveným na prídavné knižnice. Odporúča sa použiť váš obľúbený java IDE, kde stačí jednoducho nastaviť verziu JDK na 7.0 alebo vyššie a do cesty classpath pridať cesty ku všetkým potrebným knižniciam. V prostredí NetBeans IDE potom stačí kliknúť na tlačidlo *Clean and Build*.

5.6 Vytvorenie inštalačného DEB súboru

Stačí spustiť skript buildDeb.sh, ktorý sa nachádza v priečinku /deb.

sh buildDeb.sh

Výstupom tohto skriptu je súbor s názvom debian.deb, ktorý môžme následne premenovať podľa verzie Mediátora (napríklad na mediator_1.0_i386.deb). Tento skript vykonáva nasledovné:

- v prípade, ak neexistuje priečinok debian, extrahuje ho z archívu debian.tar.gz, inak tento krok preskočí
- 2. skopíruje binárny súbor z projektu do DEB balíčka (predpokladá sa, že bol program kompilovaný v Netbeans IDE pomocou Clean and Build tlačidla)
- 3. skopíruje konfiguračný súbor z projektu do DEB balíčka
- 4. skopíruje IPFIX definičný súbor z projektu do DEB balíčka

- 5. vymaže prípadné dočasné súbory z DEB balíčka
- 6. vygeneruje MD5 kontrolné súčty pre všetky súbory DEB balíčka
- 7. zabezpečí maximálnu kompresiu manuálových stránok a changelog súborov
- 8. skopíruje binárny súbor z projektu do DEB balíčka a nastaví mu práva na vykonávanie
- 9. vytvorí samotný DEB balíček
- 10. overí ho pomocou programu lintian ten vypíše prípadne varovania a/alebo chyby
- 11. archivuje vytvorený DEB balíček do archívu debian.tar.gz

Pred spustením skriptu je nutné skompilovať Mediátor pomocou Netbeans IDE tlačidlom Clean and Build. Prípadné zmeny control alebo changelog súboru, manuálových stránok je nutné vykonať ručne. Manuálové stránky je vhodné upraviť pomocou programu GmanEdit . Po spustení skriptu sa vytvorí DEB balíček s názvom debian.deb. Ten je vhodné premenovať podľa aktuálnej verzie. Vytvorí sa aj archív debian.tar.gz, ktorý obsahuje najaktuálnejšiu adresárovú štruktúru DEB balíčka pre budúce využitie (ak neexistuje priečinok debian, vytvorí sa extrakciou z tohto archívu). Ak je potrebné len aktualizovať kód, stačí spustiť skript a ten sa o všetko postará, pričom vytvorí aj adresár debian. Súbory možno v ňom upravovať až kým nie je všetko podľa predstáv. Ak je všetko hotové, v Netbeans IDE je potrebné vymazať priečinok debian (vykoná sa SVN DELETE, namiesto obyčajného odstránenia zo súborového systému) a projekt "commitnúť". [5, 7]

5.7 Opis známych chýb

V súčasnosti nie sú známe žiadne vážne chyby.

6 Zhodnotenie riešenia

Literatúra

[1] SADASIVAN, G. et al.: Architecture for IP Flow Information Export RFC 5470. 2009

- [2] KOBAYASHI, A. CLAISE, B. et al.: IP Flow Information Export (IPFIX)

 Mediation: Problem Statement. RFC 5982. 2010
- [3] KOBAYASHI, A. et al.: IP Flow Information Export (IPFIX) Mediation: Framework. RFC 6183. 2011
- [4] CLAISE, B.: Cisco Systems NetFlow Services Export Version 9. RFC 3954. 2004
- [5] VEREŠČÁK, T.: Optimalizácia zhromažďovacieho procesu nástroja BasicMeter, 2012, Diplomová práca, Príloha A, Systémová príručka JXColl v3.9, KPI FEI TU, Košice
- [6] PEKÁR, A.: Meranie prevádzkových parametrov siete v reálnom čase, 2009, Bakalárska práca, KPI FEI TU, Košice
- [7] PEKÁR, A.: Optimalizácia zhromažďovacieho procesu nástroja BasicMeter, 2011, Diplomová práca, KPI FEI TU, Košice